

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Artistic practices of historical sound: memory, imagination, and mimesis in contemporary composition and historical performance

Diaz, C.A.

Citation

Diaz, C. A. (2024, June 25). *Artistic practices of historical sound: memory, imagination, and mimesis in contemporary composition and historical performance*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3765363>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3765363>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Samenvatting

De gebieden van historische uitvoeringspraktijk van muziek en hedendaagse compositie lijken op het eerste gezicht weinig gemeen te hebben. Voor zover de eerste gericht is op het reproduceren van de oudste muziek en de laatste op het bedenken van de nieuwste, kunnen ze makkelijk gezien worden als fundamenteel tegenovergesteld aan elkaar. Maar juist binnen de context van deze disciplinaire tegenstelling biedt dit proefschrift een kans voor de ontwikkeling van beide gebieden door een interdisciplinaire praktijk en theoretisering tegen elkaar af te zetten. Er heeft zeker al veel kruisbestuiving plaatsgevonden tussen de beide gebieden, maar deze is grotendeels beperkt gebleven tot de sfeer van de uitvoering. Theoretiserende vergelijking tussen beide is tot dusver schaars. Essentieel voor de vruchtbaarheid van dit proefschrift is de identificatie van een complementair paar analyses voortkomend uit deze twee gebieden in de jaren 1980: kritieken aangaande de authenticiteit van de historische uitvoering aan de ene kant, met Richard Taruskin die hier het klassieke voorbeeld geeft, en kritieken aangaande de mogelijkheid van artistieke originaliteit aan de andere kant, vooral door Rosalind Krauss.

Objectief beschouwd lijkt elk van deze kritieken een lastige impasse te presenteren. Als historische uitvoerders het verleden niet kunnen reproduceren, wat doen ze dan eigenlijk en waarom is dat belangrijk? Maar ook: als hedendaagse componisten niet echt iets nieuws kunnen maken, dan zou je precies dezelfde vragen kunnen stellen. Wat kun je anders dan je tekortkomingen erkennen en maar doorgaan? Dit is dan ook precies wat er gebeurd is toen de discussies van de jaren 1980 begonnen af te nemen. Iedere discipline legde zich neer bij de eigen tekortkomingen en men ging verder alsof de uitingen van kritiek nooit had plaatsgevonden. Maar toch is het de moeite waard om dit opnieuw te evalueren, omdat er iets veel interessanter gebeurt als je ze in een vergelijking tegenover elkaar zet. De ontologische problemen die ze beschrijven beginnen opmerkelijk veel op elkaar te lijken, en een breed spectrum van praktijken binnen beide disciplines beginnen eruit te zien als fundamentele syntheses van mimesis en inventie, geheugen en verbeelding. Welke tot voor kort vergeten of gedevalueerde soorten muziek zouden nieuwe glans kunnen krijgen door hernieuwde aandacht voor deze synthese?

Door vergelijkende studie van historische theorie, kritische theorie, kunsttheorie, Verlichtings- en anti-Verlichtingsfilosofie, en de recente geschiedenissen van historische opvoeringen en hedendaagse

compositie, aangevuld met artistieke experimenten in een sterke grijze ruimte tussen de twee, probeert dit proefschrift greep te krijgen op kunstenaarschap en historiciteit in relatie tot brede ontologische en epistemologische problemen van het maken en reconstrueren van muziek. Manuscripten uit archieven van het Brittannië van de lange 18e eeuw met daarin anonieme, fragmentarische of beschadigde muzieknotatie zijn hiervoor bijzonder vruchtbaar gebleken. Door zowel compositorische als interpretatieve experimenten met deze historische muzieknotatie-fragmenten, als door theoretische reflectie hierop, zijn nieuwe wegen gevonden voor de auditieve representatie van de rijke en complexe intertemporaliteit van de muziekpraktijk en de culturen en geschiedenissen eromheen.